

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler ¹

5 – 11 Ekim 2023

Akaryakıt istasyonlarında yeni dönem başlıyor

Akaryakıt istasyonlarına, kayıt dışı ekonomi ile etkin mücadele amacıyla akaryakıt alan araçların plaka bilgisini sisteme aktarabilen taşıt tanıma okuyucu sistemini (TTO) 2024 yılı sonuna kadar en az bir pompalarına taktırma zorunluluğu getirildi.

Akaryakıt istasyonlarına, kayıt dışı ekonomi ile etkin mücadele amacıyla akaryakıt alan araçların plaka bilgisini sisteme aktarabilen taşıt tanıma okuyucu sistemini (TTO) 2024 yılı sonuna kadar en az bir pompalarına taktırma zorunluluğu getirildi.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın (GİB) 5 Ekim 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan ulusal taşıt tanıma sistemi uygulama genel tebliğine göre, akaryakıt istasyonları, nitelikleri Darphane tarafından belirlenen ve Darphane ya da yetkili firmalar tarafından üretilen TTO'ları temin ederek 31 Aralık 2024 tarihine kadar taktıracaklar. TTO'ların montaj işlemlerine ait süreçler Darphane tarafından belirlenecek.

Darphane'den temin edilecek TTB'ler, yakıt verilen taşıtların yakıt depo girişine monte edilebilecek ve söküldüğünde tekrar kullanılamayacak özellikte olacak. Zorunluluk kapsamında olmayan taşıtlara da isteğe bağlı olarak TTB taktırılabilir.

Cihaz ve donanıma ilişkin ücretler ile ulusal taşıt tanıma sistemi (UTTS) kapsamında verilecek hizmetlerden alınabilecek ücretler Darphane tarafından belirlenecek ve ilan edildiği ilgili yıl için geçerli olacak, her yılın başında Yİ-ÜFE oranında artırılabilecek.²

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan: Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği (Sıra No: 1), Resmi Gazete, Sayı: 32330, (5 Ekim 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/10/20231005-4.htm>

TCMB, TRPOS Ödeme Kuruluşu AŞ'ye faaliyet izin verdi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), TRPOS Ödeme Kuruluşu AŞ'nin ödeme kuruluşu olarak faaliyet göstermesine izin verdi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), TRPOS Ödeme Kuruluşu AŞ'nin ödeme kuruluşu olarak faaliyet göstermesine izin verdi.

Resmi Gazete'de yayımlanan TCMB'nin söz konusu kararına göre, verilen izin kapsamında TRPOS Ödeme Kuruluşu AŞ, ödeme aracı kabul yetkisiyle sınırlı olmak üzere ödeme hizmetleri sunacak.³

Depremzedelere kredi desteği

Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı kararı kapsamında 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerde yapıları orta ve üzeri hasarlı olarak tespit edilen gerçek veya tüzel kişi maliklere hibe ve yapım kredisi desteği verilecek.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlanan karar kapsamında 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerde yapıları orta ve üzeri hasarlı olarak tespit edilen gerçek veya tüzel kişi maliklere hibe ve yapım kredisi desteği verilecek.

Söz konusu karar kapsamında; konut için 750 bin TL, ahır bulunan konut için 1 milyon TL, iş yeri için 400 bin TL'ye kadar kredi desteği sağlanacak. Hibe yardımı ise nakdi olarak konut için 750 bin TL, iş yeri için 400 bin TL'ye kadar yapılacaktır.

7269 sayılı Kanun (Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun) kapsamında hak sahibi olup, aynı Kanun kapsamında kredi ve konut yardımından faydalananlara, bu Karar kapsamında hibe ve kredi verilmeyecektir.

Resmi Gazete'de yayımlanan söz konusu karara ilişkin genel hükümler ve hak sahipliği şartları ise şu şekilde:

Söz konusu karar kapsamında maliklere bir konut ve bir iş yeri için hibe ve en fazla üç bağımsız bölüm için kredi verilecek. Aynı bağımsız bölüm için hem hibe hem de kredi alınabilecektir. İnşaat yapımı için verilecek hibe haricinde, yapı denetimi, jeolojik etüt raporu ve/veya harita hazırlanması ile yapıya yönelik benzeri işler için de hak sahiplerine hibe verilecektir.

İnşaat halinde olup, orta ve üzeri hasarlı olarak tespit edilen yapı maliklerine de hibe ve yapım kredisi verilecektir. Hasar gören yapıda iştirak halinde veya müşterek mülkiyet söz konusu ise, yine aynı şekilde hisseli olmak üzere, sadece bir konut/iş yeri için hibe ve en fazla üç bağımsız bölüm için kredi verilecektir.

³ Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan: RPOS Ödeme Kuruluşu AŞ'ye Ödeme Kuruluşu Olarak Faaliyet Göstermek Üzere Faaliyet İzni Verilmesine İlişkin Karar, Resmi Gazete, Sayı: 32330, (5 Ekim 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/10/20231005-4.htm>

Ölen bir kimsenin hak sahipliğine ilişkin hakları mirasçılara geçerken, mirasçılardan birden fazla olması durumunda birlikte hak sahibi sayılacaklar. Yeni yapılacak uygulamalara yönelik olarak ilgili idareler/kurumlar ve kuruluşlar nezdinde yapılacak tüm iş ve işlemler tapuda kayıtlı son malik adına yürütülebilecek. Hasarlı taşınmazı, afetten sonra satış veya başka şekilde devralan üçüncü şahıslar da hak sahibi olarak kabul edilecek.⁴

Dijital cüzdanlarla kolay ve güvenli ödemelerin önü açılıyor

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), dijital cüzdanlarla kolay ve güvenli ödemelerin önünü açıyor.

TCMB tarafından hazırlanan "Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ve "Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşlarının Bilgi Sistemleri ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcılarının Ödeme Hizmetleri Alanındaki Veri Paylaşım Servislerine İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ", Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Uluslararası standartlar, en iyi uygulamalar ve diğer ülkelerdeki düzenlemeler de dikkate alınarak kuruluşların etkin, sorunsuz ve kesintisiz bir şekilde faaliyet göstermesine katkıda bulunacağına inanılan eklemeler, daha açık yazılması ihtiyacı bulunan hükümler ve düzeltilmesi gerekli görülen hususlarda güncellemeler gerçekleştirildi.

Güvenli, etkin ve verimli işleyen, rekabetçi, birlikte çalışabilirliğin sağlandığı, temel altyapıları milli ve yerli olan bir ödemeler ekosisteminin tesis edilmesinin amaçlandığı değişiklikler kapsamında, ödemeler alanında düzenlemelere ilk defa "dijital cüzdan" tanımı eklendi. Bu gelişmeyle dijital cüzdan hizmetinin sunulması ile ilgili şartlar düzenlendi.

Bu sayede Türkiye'de dijital ödemelerin, cüzdan uygulamaları vasıtasıyla günün ihtiyaçları doğrultusunda, riskler ve güvenlik unsurları dikkate alınarak kolay ve maliyet etkin şekilde kullanılması ve yaygınlaşması sağlanacak, daha az nakitli ekonomiye geçiş ve finansal tabana yayılmanın artırılması hedeflerine katkı verilecek.⁵

⁴ Cumhurbaşkanlığı Kararı: 7452 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanununun Ek 1 inci Maddesi Kapsamında Yapılacak Yeni Yapıların Bulunduğu Parsellerin Maliki Olan Gerçek veya Tüzel Kişilere Hibe ve Yapım Kredisi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7700), Resmi Gazete, Sayı: 32331, (6 Ekim 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/10/20231006-1.pdf>

⁵ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşlarının Bilgi Sistemleri ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcılarının Ödeme Hizmetleri Alanındaki Veri Paylaşım Servislerine İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete, Sayı:32332, (7 Ekim 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/10/20231007-12.htm>

İhracatta dahilde işleme izin belgelerine ek süre

Ticaret Bakanlığı tarafından ihracat taahhüt hesabı kapatılmamış dahilde işleme izin belgelerine ek süre verilecek.

Ticaret Bakanlığı'nın hazırladığı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, 1 Ocak 2020 ile 11 Ekim 2023 arasında düzenlenmiş, ihracat taahhüt hesabı henüz kapatılmamış dahilde işleme izin belgelerine, 6 ay içinde Bakanlığa müracaatta bulunulması şartıyla başvurunun uygun görüldüğü tarihten itibaren belge orijinal süresinin yarısını geçmemek üzere ek süre verilecek.⁶

⁶ Ticaret Bakanlığından: Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat: 2006/12)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2023/8), Resmi Gazete, Sayı:32336, (11 Ekim 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/10/20231011-3.htm>